Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně ve všech ročnících II. stupně. Je realizován formou klasických vyučovacích hodin se zařazením krátkodobých tematických projektů. Výuka otevírá žákům pohled na hlavní období dějin lidstva s důrazem na dějiny národní. Zabývá se významnými historickými událostmi i osobnostmi, psychologií lidského rozhodování v klíčových okamžicích společenského vývoje, ale i atmosférou všedního, každodenního života. Vymezuje prehistorické období, kterému předchází úvod do předmětu a seznámení se se základními pojmy (dějiny, historické prameny, časová osa, ...). Dále následuje pravěk a následná již historická období – starověk, středověk a novověk dovedený k r.1989.

Výuka probíhá v jednotlivých kmenových třídách, v učebně informatiky, v terénu (historické památky, obec, muzea).

Využívána je frontální způsob výuky, ale i týmová, skupinová práce ve dvojicích i větších skupinách. Zařazovány jsou soutěže, hry a samostatná práce s využitím PC programu, internetu a dějepisných atlasů.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání
 - sociální rozvoj Komunikace
 - Kooperace a kompetice
 - morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - Hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova demokratického občan Občan, občanská společnost a stát
 - Formy participace občanů v politickém životě
 - Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování
 - Aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při
 běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek
 obrany státu
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá

- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané
- Principy budování současné
 Evropy, včetně kolektivní obrany a fungování armády, NATO
- Multikulturní výchova Kulturní diference
 - Lidské vztahy
 - Etnický původ
 - Princip sociálního smíru a solidarity
 - Kultura vnímaná v souvislostech a vedoucí k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.
- Enviromentální výchova Ekosystémy
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Mediální výchova receptivní činnosti Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí: Kompetence k učení:

- předkládáme žákům dostatek různých informací i metod vedoucích k jejich zpracovávání
- žáci chronologicky vnímají dějinné událostí
- uvědomují si vztahy a souvislosti mezi nimi fungujícími
- vnímají zákonitosti mezi dějinami národními, evropskými a světovými
- pracují se základními historickými pojmy, učí se jim rozumět, objasňovat je druhým
- učí se rozlišovat podstatné údaje, třídit, systematizovat
- získávají pozitivní vztah k minulosti lidské společnosti

Kompetence k řešení problémů:

- žáci jsou vedeni k vytváření vlastních názorů a postojů na dané historické jevy
- jsou zaměření na hledání spojitostí mezi minulostí a současností
- důraz je kladen na logické vyvozování a řešení problémů, na samostatnou práci s textem

(učebnice, internet, počítačové programy) s cílem vyhledávání informací, na práci s dějepisnými atlasy (mapy, grafy, časové osy, tabulky)

- je preferována dobrovolná aktivita prokazující vztah k předmětu (referáty, knihy, výstřižky, časopisy, fotografie,)
- důležitým předpokladem je samostatnost žáků a schopnost obhájit své řešení, názor

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k formulování vlastních myšlenek, k sebekritickému hodnocení vlastní práce
- poutavost a živost předmětu je zpestřována prostřednictvím videopořadů, soutěží a projektů,
 při kterých žáci pracují týmově, navzájem spolupracují, využívají informační technologie
- zdůrazňujeme dovednost žáků vystoupit před skupinou v diskuzi, schopnost naslouchat druhým a reagovat na jejich vystoupení.

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme dostatek aktivit, které povzbuzují kooperaci mezi žáky (práce ve dvojicích ve skupinách, soutěže, projekty, tematické práce, tvorba učebních materiálů)
- povzbuzujeme zdravé sebevědomí žáků vycházející z jejich sebekritického pojetí sebe sama
- pomáháme vytvářet pozitivní pracovní atmosféru, aby se pro žáky stala samozřejmou součástí jejich činnosti

Kompetence občanské:

- zdůrazňováním negativních plodů netolerance, nadřazování, totalitárního přístupu
 v dějinách, vedeme žáky k respektování druhých, k odmítání nebezpečných společenských
 jevů a projevů (rasismus, agresivita, terorismus, fanatismus, diktatura,), k uznávání
 principů demokracie, občanství a humanity
- naplňujeme ideál ve vědomí, že záleží na každém jednotlivci
- probouzíme v žácích hrdost na kulturní odkaz našich předků
- žák vnímá identitu českého národa

Kompetence pracovní:

- vytváříme dostatek podnětů pro formování všeobecného přehledu o společenském

vývoji v minulosti, zejména v našem prostoru (české země, Evropa)

- žáci si vytvářejí základ výbavy pro budoucí i profesní život
- v projektech pro 8. a 9. ročník se zohledňuje kreativita v uskutečňování podnikatelských záměrů a při jejich realizaci
- žáci mají možnost rozvíjet podnikatelské myšlení

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování,
 realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s
 digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů
 pro komunikaci a sdílení
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Název vyučovacího předmětu. dějepis ročník: 6.			
 osvojí si práci s časovou přímkou osvojí si základní periodizaci dějin dokáže pracovat s pojmy prostor, čas uvede konkrétní příklady zdrojů 	Člověk v dějinách - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách - historické prameny	Projekt: Historické prameny	

informací o minulosti,	- historický čas a prostor	Z – světové strany, světadíly
- pojmenuje instituce, kde jsou		VV – pravěké malby, sošky a
shromažďovány prameny		šperky
		ČJ – Bible, Starý zákon – stvoření světa, Adam a Eva
		OSV- 2c
- chápe vztah mezi přírodními	Počátky lidské společnosti	- komunikace, výraz řeči, neverbální komunikace
poměry a		OSV-2d
vývojem společnosti	-člověk a lidská společnost v	- sociální dovednosti
- vnímá úctu člověka k přírodě a	pravěku	pro kooperaci, řešení problémů
jeho		EV-1
závislost na ní		- kulturní krajina
- třídí a systematizuje poznatky o		
paleolitu		
- obhajuje svůj názor na vznik člověka a		VV – kult Matky, Věstonická Venuše
světa - orientuje se na mapě světa		Z – zemědělské oblasti světa, velké
- rozpozná vývojová stádia člověka		řeky, podnebné pásy
- seznámí se se způsoby obživy		7, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1,
a soužití lidí v pravěku:		HV – primitivní rituální hudba
· ·		(jednoduché bubínky, dřívka,)
význam zemědělství		
význam výroby kovů		Př – základní podmínky života
		OSV-3 b
- vnímá zákonitosti vzniku		- pomáhající a prosociální
soukromého vlastnictví a		chování
patriarchátu		
		OSV-2 d
		- kooperace
		No per dec

 pochopí souvislost mezi přírodními

podmínkami a vznikem starověkých

států

- seznámí se s podstatou společenského

uspořádání

- uvědomuje si typické znaky starověku
- umí srovnat pravěk a starověk
- chápe nezbytnost vzniku státního zřízení
- kategorizuje a charakterizuje starověké

státy

- uvědomuje si odlišnosti jednotlivých

kultur

uvědomuje si vyspělost starověkých

civilizací a hledá jejich stopy v současné době

 pochopí podstatu antické demokracie Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury

- nejstarší starověké civilizace
- kulturní odkaz
- antické Řecko a Řím
- střední Evropa a její styky se Středomořím

Projekt: Orientální despocie

Z – orientace v mapě

EV-2

- přírodní zdroje

VV – základní typy písma (klínové, hieroglyfické, čínské znakové) s využitím různého psacího náčiní – seříznuté dřívko, štětec

ČJ – Epos o Gilgamešovi, staré legendy o vzniku světa

F – nakloněná rovina, páka, kolo a jeho využití

VKO – občanský zákoník

VV – řecké umění (stavitelství, sochařství,

malířství)

ČJ (lit.) - eposy, řecké báje a pověsti, divadlo

F – základní jednoduché stroje – páka, kladka

VKO – princip přímé demokracie

VDO-4

- principy řecké

demokracie,

demokratické způsoby

řešení konfliktů

VDO-2

- práva a povinnosti

občana

- chápe přínos řecké civilizace
 pro rozvoj evropské kultury
- uvědomuje si vlastní a
 občanskou identitu a nutnost
 respektovat identitu druhých
 uvědomí si prolínání kulturních
 vlivů
- hodnotí přínos antické kultury
- porovnává formy vlády a společenské
 - skupiny v jednotlivých státech
- učí se chápat formy státní moci
- uvědomí si význam křesťanství pro
 - vznik raně feudálních států
- dokáže porovnat barbarské civilizace
 - se světem antiky
- uvědomí si rozdílný vývoj v různých
 - částech Evropy

Opakování učiva 6. ročníku

MKV-2

- vztahy mezi kulturami

Projekt: Olympijské hry

Projekt: V amfiteátru

OSV - 3b

vytváření povědomí o

kvalitách osobnosti,

analýza postojů a

hodnot a jejich

projevy (ctižádost,

životní sny a cíle,

správná rozhodnutí)

EGS-3

kořeny a zdroje
 evropské civilizace,
 násilná integrace

VV – římské umění (stavitelství, sochařství, malířství), mozaika, gladiátor

ČJ (sloh) – mluvní cvičení, řečnictví

VKO- římské právo, republika, občan

VDO-2

- práva a povinnosti občana

EGS-3

evropská integrace (vliv
 Říma na raně střed.

	státy)

Název vyučovacího předmětu: dějepi	is		
ročník: 7.			
Výstup předmětu	Učivo předmětu	Průřezová témata, přesahy a vazby, příp. další poznámky	
osvojí si periodizaci středověku seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, chápe rozdíly mezi jednotlivými vrstvami společnosti učí se chápat úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu, postavení těchto útvarů v Evropě uvede příklady románské a gotické kultury	Křesťanství a středověká Evropa nový etnický obraz Evropy utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj křesťanství, papežství, císařství křížové výpravy struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Velká Morava český stát románská a gotická kultura, životní styl, vzdělanost	VV – byzantské, arabské umění, románský sloh (archiv., soch., malířství) ČJ – první písemné památky, české pověsti, kroniky OV – národ, vlast, čeští církevní patroni EGS-3 - kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie (formování evropských států) EGS-1 - naši sousedé v Evropě MKV-1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení (náš	

vymezí význam husitské tradice pro náš další vývoj učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy i v rámci Habsburské monarchie popíše průběh, příčiny a důsledky zámořských objevů	Objevitelé a dobývání, počátky novověku český stát a velmoci v 15. až 17.století husitství	etnický původ) EV-1 - kulturní krajina (historické památky, architektura v krajině) ČJ – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání EV-1 - lidské sídlo – město - vesnice VV – gotické umění (stav., soch., malířství) HV – gotická hudba, husitské písně OV – náš region (historie)
ideálu člověka vysvětlí vznik nového myšlení žádajícího reformu rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	zámořské objevy a jejich důsledky pro Evropu renesance a humanismus	VDO- 4 - principy demokracie (Magna charta, vznik parlamentu) MKV- 2 - předsudky a vžité stereotypy (kat. církve, středověkého člověka)
	náboženská reformace a její šíření Evropou	EV-3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv válek na životní prostředí) Projekt Otec vlasti OSV – 3 b

 vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spravedlnost (pravda jako mravní princip)

VV – pozdní gotika (stav., soch., mál.)

EGS-2

- naše vlast a Evropa (mírové poselství
 Jiřího z Poděbrad)
- integrace Evropy

MKV-2

 vztahy mezi kulturami (soužití různých názorových a náboženských skupin)

EV-4

 vztah člověka k prostředí (soužití člověka s přírodou, odkaz indiánské kultury)

OSV-3 b

 analýza postojů a hodnot (všestranné vzdělání jako důležitý předpoklad rozvoje osobnosti i společnosti)

VV, HV – renesance (stavit., soch., malířství, hudba)

	ČJ (lit.), OV – humanismus VKO – typy států, složky státní moci
	EGS-3
	- klíčové mezníky
	evropské historie (
	reformace, buržoazní
	revoluce)
	EGS-2
	- Evropa a svět (zámořské
	objevy, vznik kolonií, mimoevropské
	civilizace, světový
	obchod) VDO – 2
	- odpovědnost za postoje
	a činy (neúcta k životu,
	vyvyšování rozumu)
Shrnutí, opakování 7.ročníku	

Název vyučovacího předmětu: dějepis ročník: 8.		
Výstup předmětu	Učivo předmětu	Průřezová témata, přesahy a vazby, příp. další poznámky
	Modernizace společnosti	

porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národ

objasní příčiny a důsledky 30leté války

rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů

chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu

ujasní si pojem osvícenský absolutismus

porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů

vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás třicetiletá válka

český stát v 18. století

baroko a životní styl

osvícenství

utváření novodobého českého národa

národní hnutí velkých a malých národů VV, HV – baroko (stav., soch., mál., hudba

Či (lit.) – baroko

VDO-2

- principy soužití

s minoritami (respekt

k identitám -

rekatolizace)

ČJ (lit.) – osvícenství, klasicismus

ČJ (lit) – počátky národního obrození

EGS-1

- naši sousedé v Evropě

EGS-2

- naše vlast Evropa

(zdravé vlastenectví,

Češi – hrdá součást

integrované Evropy)

MV-1

 poznávání vlastního kulturního zakotvení

VDO-2

- Listina základních práv a svobod, práva občana

- USA, Fr.-revoluce, ústava, unie, Kongres)

EGS-2

- Evropa a svět (revoluce

USA, Fr., VB,

Nizozemí)

EGS-3

Velká francouzská revoluce + napoleonské období

vznik USA

industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka

(1. a 2.průmyslová revoluce)

objasní souvislosti mezi událostmi politické proudy (konzervatismus, - klíčové mezníky FR a napoleonských válek liberalismus, demokratismus a evropské historie socialismus) MV-5 kulturní rozrůzněnost doby otázka lidských práv konflikty mezi velmocemi EV-1 kolonialismus vysvětlí rozdílné tempo - kulturní krajina modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje (historické památky jednotlivých částí Evropy a světa -baroko, klasicismus) včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla VDO-2 - principy soužití s minoritami (příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů – úloha násilí a agrese v řešení zátěžových situacích) charakterizuje soupeření mezi EV-3 velmocemi a vymezí význam kolonií - zemědělství, doprava, průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce - 1.a 2., technické vynálezy, energie) EV-2 - přírodní zdroje EV-1 Moderní doba - lidské sídlo (městovesnice) a kulturní - první světová válka, její politické, sociální a kulturní důsledky krajina MV-1 - vznik ČSR - postavení médií ve

v politických změnách (K.H.Borovský, cenzura) VV, HV - klasicismus, romantismus (stav., soch., mal., hudba) ČJ (lit) – národní obrození, romantismus (K.H.Mácha) F – princip parního stroje na příkladech demonstruje zneužití TV – V zdravém těle zdravý duch techniky ve světových válkách a jeho důsledky ČJ – K.H.Borovský (epigramy) zhodnotí postavení Československa Z – těžba nerostných v evropských souvislostech surovin v ČR VV – secese, dekorativní malby, stylizace, lidové motivy HV – česká hudba 2.pol.19.st.(Smetana, Dvořák) MKV-3 - projevy rasové nesnášenlivosti-jejich rozpoznávání a důvody

společnosti, role médií

vzniku (rasismus a

otrokářství v USA)

F-elektřina, dynamo, žárovka

- spalovací motory

	CH – ropa a její využití VKO – liberalismus
Shrnutí, opakování 8. roč.	OSV-3 b - vytváření povědomí o kvalitách typu - odpovědnost, spolehlivost (zodpovědnost za firmu, organizační schopnosti) EV-3 - lidské aktivity (nové typy zbraní a jejich vliv na ŽP) EGS-2 - Evropa a svět (globalizace v ekonomice i politice - Společnost národů, monopoly

ročník: 9.		
Výstup předmětu	Učivo předmětu	Průřezová témata, přesahy a vazby, příp. další poznámky
	Moderní doba	
		VDO-4

rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech

rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu

na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

- nové politické uspořádání
 Evropy a úloha USA ve světě
- ČSR jeho hospodářsko politický vývoj, sociální a kulturní problémy
- mezinárodně-politická a hospodářská situace ve 20. a 30.letech
- totalitní systémy: komunismus a fašismus, nacismus
- důsledky extremismu pro ČSR a svět

- 2.světová válka, holocaust
- situace v našich zemích za2.světové války
- domácí a zahraniční odboj
- politické, mocenské a ekonomické důsledky války

demokracie jako protiváha diktatury, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů (vznik totalitního zřízení, pojem humanitní společnost, pozitivní vlastenectví)

OSV-1-e

- základní rysy kreativity)
 originalita, dotahování
 myšlenek do konce T. Baťa, pracovitost a
- T. Baťa, pracovitost a

MV-1-e

postavení médií ve
 společnosti, role médií
 v politických
 změnách (propaganda,
 manipulace, cenzura)

ČJ (lit.) – literatura 1. pol. 20. stol. VV, HV – umění 1. pol. 20. stol.

VDO-3

- volební systém,
 demokratické volby a
 politika
- VV Josef Čapek, tvůrce a oběť
- karikatura v boji proti
 zlu

ČJ – Karel Čapek

(Matka, RUR) - vzpomínky vězňů z koncentračních táborů - Romeo, Julie a tma Z – orientace na mapě světa, strategické body, bojiště, státy, moře F – jaderná technologie, síla atomu Př, CH – nové typy zbraní hromadného ničení (chemické a biologické látky) EGS-2 - Evropa a svět (světová hospodářská krize) - naše vlast a Evropa (Mnichov) EGS-3 - klíčové mezníky evropské historie (1. a 2.sv. válka), evropská a světová integrace (Společnost národů hitlerovská a protihitlerovská koalice, OSN, EHS, RVHP, NATO, VS, EU) MKV-2 - předsudky a vžité stereotypy MKV-3 - projevy rasové

vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa

uvede příklady střetávání obou bloků

vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce

posoudí postavení rozvojových zemí

prokáže základní orientaci v problémech současného světa Rozdělený a integrující svět

- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, supervelmoci
- politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření
- vnitřní situace v zemích východního bloku
- vývoj ČSR od roku 1945 do 1989
- vznik Čr
- rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět
- problémy současnosti

nesnášenlivosti (antisemitismus, romská a slovanská problematika)

MKV-5

- otázka lidských práv

VDO-2

- občan jako odpovědný člen společnosti (občanská společnost)
- lidská práva (Charta 77)

MV-2

právo všech lidí žít
společně a podílet se na
spolupráci (studená
válka, masová propaganda,
netolerance a nenávist)

MKV-5

nekonfliktní život
 v multikulturní společnosti
 (rasismus, nacionalismus,
 terorismus – vrchol
 náboženské a kulturní
 netolerance, tolerování
 odlišností, obohacování
 kultur)

EV-3

 vliv průmyslu, dopravy a zemědělství na ŽP (planeta jako hlavní oběť
 2.sv. války i studené války, touhy po moci a

- věda, technika a vzdělání jako	bohatství)
faktory vývoje, sport, zábava	OSV-3-b
	- analýza vlastních i cizích
Shrnutí, opakování 9. roč.	postojů a hodnot a jejich
	projevů v chování lidí
Shrnutí, opakování 6. – 9.roč.	(pravda jako mravní
	hodnota)